

УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ОБЛАСНИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

**ТРАДИЦІЙНА КУЛЬТУРА
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ:
СУЧАСНИЙ ДИСКУРС ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ
ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ
КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ**

Матеріали науково-практичної конференції

23-24 червня 2017 року

Харків – 2017

УДК 008(062.552)
ББК 71я431
Т 65

Редакційна колегія:

Л.Г. Омельченко – директор Обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва, заслужена артистка України

О.Г. Бугайченко – завідувач відділу інноваційних культурних проєктів та міжнародного співробітництва Обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва

Н.М. Роман – кандидат педагогічних наук, доцент

Адреса редакційної колегії: 61002, Україна, м. Харків, вул. Пушкінська, 62;
Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва.
Тел.+380 (57) 725-12-36

Т65 Традиційна культура в умовах глобалізації: сучасний дискурс щодо збереження та популяризації нематеріальної культурної спадщини. Матеріали науково-практичної конференції (23-24 червня 2017 року). – Харків, 2017. – 360 с.

Збірка містить тези та доповіді, в яких піднімаються та аналізуються проблеми збереження нематеріальної культурної спадщини в умовах сьогодення. Різним аспектам вивчення цих питань було присвячено роботу науково-практичної конференції «Традиційна культура в умовах глобалізації: сучасний дискурс щодо збереження та популяризації нематеріальної культурної спадщини», яка проходила в м. Харкові 23-24 червня 2017 року.

Конференція об'єднала провідних дослідників та діячів культури і мистецтва з різних регіонів України, науковців із інших країн, представників національно-культурних товариств. У ході наукового дискурсу досвідчені вчені простежили й узагальнили інноваційні тенденції збереження елементів нематеріальної культурної спадщини в контексті сучасного мистецтвознавства, культурології, історії, філософії, педагогіки. Під час роботи конференції було обґрунтовано й систематизовано ефективні засоби та шляхи популяризації нематеріальної культурної спадщини. Окремо було визначено перспективи інтеграції традиційної культури в світову культуру та особливості її використання в процесі впровадження стратегії культурної децентралізації.

Для широкого кола дослідників, практиків, а також усіх тих, хто цікавиться нематеріальною культурною спадщиною різних народів світу та перспективами подальшого розвитку й піднесення традиційної культури в умовах глобалізації.

Матеріали друкуються в авторській редакції з незначними коректорськими правками українською та російською мовами.

УДК 008(062.552)
ББК 71я431
Т 65

ISBN 978-617-7470-68-6

Обласний організаційно-методичний
центр культури і мистецтва, 2017

3. Котенко Я. Локальна ідентичність як умова розвитку об'єднаних територіальних громад / Ярослав Котенко. – К.: ІКЦ «Легальний статус», 2016. – 44 с.
-

М.В. Чернявська,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри естетичного виховання
і технологій дошкільної освіти
Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди

ХОРОВЕ МИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ МУЗИЧНО-ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Протягом останніх років педагогічна наука значну увагу приділяє проблемам вищої школи, серед яких актуальною є музично-естетичне виховання студентів. Серед різноманітних форм залучення студентської молоді до музичного мистецтва слід відзначити художню самодіяльність, фестивалі, свята та ін., але на особливу увагу заслуговує питання залучення студентів до участі в хорових колективах. Така форма роботи є дієвою, оскільки найбільш доступна для широкого кола з погляду музичного виконавства, а також сприяє формуванню гармонійно розвиненої особистості й підвищенню рівня естетичної культури молоді. Заняття хоровим співом прийнятні для всіх вищих навчальних закладів, урахувуючи рівень естетичного розвитку студентської молоді, традиції та особливості культурного життя кожного закладу освіти.

На кращих зразках вітчизняної і зарубіжної класики, сучасної музики, народної пісні шляхом концертних виступів пропагуватиметься хорове мистецтво серед учнівської та студентської молоді, громадськості. До керівництва хором необхідно залучати кваліфікованих хормейстерів, викладачів відповідних кафедр вищих педагогічних навчальних закладів, консерваторій та інститутів культури, провідних учителів музики, які володіють методикою керівництва академічним чи народним хором. Організація роботи,

формування складу хору, добір музичного репертуару повинен здійснюватися з урахуванням художніх особливостей і мистецьких традицій того чи іншого регіону країни.

Особливістю зазначеного виду роботи має бути поєднання музично-теоретичного навчання з набуттям практичних навичок вокально-хорової роботи. Під час занять хорових колективів для його учасників слід організовувати оглядові лекції з питань мистецтва та методики естетичного виховання, проводити бесіди, лекції-концерти, обмін досвідом роботи кращих хорових колективів, творчі зустрічі з кращими композиторами, артистами та виконавськими колективами, колективні обговорення концертів та окремих музичних творів.

Заняття хоровим мистецтвом повинні допомагати орієнтуватися студентам у різних напрямках, школах і жанрах зарубіжної та вітчизняної музики, зокрема й народної, удосконалювати методичні й практичні навички, професійні знання, сприяти розвитку в студентів співацьких навичок (інтонації, строю, ансамблю, звукоутворення, дикції) для досягнення справжнього художнього виконання і високого естетичного впливу на слухача. Важливо навчити студентів аналізувати творчість композиторів, музичні твори, виявляти стильові особливості, своєрідні засоби та прийоми втілення літературно-художніх образів у музиці. Таким чином, ефективність та перспективність зазначеної форми роботи у вищих навчальних закладах залежить саме від поєднання музично-теоретичного навчання з активною виконавською творчістю.

Особливу увагу важливо приділяти добору музичного репертуару, а саме: різноманітні хорові твори вітчизняних і зарубіжних композиторів-класиків, народнопісенні твори повинні бути нескладними, доступними, відповідати технічним можливостям колективу, мати художню цінність, враховувати розмаїтість жанрів і стилів, а також рівень музично-естетичної культури виконавців.

Отже, залучення студентської молоді до хорового мистецтва значною мірою сприятиме не тільки збагаченню їхньої естетичної культури, формуванню в них художніх смаків і поглядів, а й відродженню та збереженню мистецьких традицій рідного народу і подальшому розвитку хорового мистецтва.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бахарев В. Випускник університету – керівник хору // Музика. – 1972. – №1. – С. 14-19.
 2. Про відродження традицій хорового співу та створення обласних учительських хорів. Наказ №1/9-91 від 15.02.1991 // Збірник наказів та інструкцій Міністерства народної освіти УРСР. – 1991. – №12. – С. 28-29.
-

Н.О. Шевченко,
старший викладач
кафедри естетичного виховання
і технологій дошкільної освіти
Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди

ПІДГОТОВКА ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ НА ЗАСАДАХ ДУХОВНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ

В умовах становлення української державності на основі відтворення національної культури народу особливої актуальності набуває проблема розвитку особистості майбутнього педагога з високим рівнем духовності та національної самосвідомості, високоморальною громадською позицією. Відзначимо, що висока духовність є суттєвою ознакою української ментальності.

У сучасних нормативних документах України визначається необхідність актуалізації духовно-інтелектуального потенціалу усього суспільства та кожного його члена, пріоритетність розвитку духовної культури українського народу на засадах національного відродження. В державній національній програмі «Освіта: Україна ХХІ століття» наголошується, зокрема, що головною метою національного виховання освітянської молоді на сучасному етапі стає формування особистісних рис громадянина України зі сформованою національною самосвідомістю, розвиненою духовністю, високою морально-естетичною культурою, творчим підходом до педагогічної діяльності.